

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

Vladislav Gribincea: „lupta împotriva corupției și reforma profundă a justiției să fie prioritatea numărul unu a viitoarei guvernări”

paik · Wednesday, December 10th, 2014

Reprezentanții a câteva zeci de organizații neguvernamentale au formulat un nou apel către partidele ce-și doresc să creeze o coaliție pro-europeană: un apel să se pună pe treabă și să realizeze reforme pe care le-au ratat sau nesocotit până acum. La ce ar trebui să se gândească în primul rând politicienii, din perspectiva unor importanți exponenți ai societății civile?

Juristul Vladislav Gribincea, directorul Centrului de Resurse Juridice din Moldova, ne va împărtăși punctul său de vedere și al colegilor săi cu care a făcut respectivul apel.

Europa Liberă: O reformă profundă a justiției și o luptă veritabilă împotriva corupției – este formula scurtă a cererilor adresate de mai multe organizații neguvernamentale partidelor aspirante la guvernare proeuropeană. De ce tocmai aceste două priorități?

Vladislav Gribincea: „Votul primit pe 30 noiembrie 2014, așa cum ni se pare nou, a fost determinat de cursul european al țării și de dorința persoanelor de a avea o viață mai bună. În această zonă creșterea economică care determină o încasare mai mare la buget și respectiv un beneficiu economic pentru cetățeni este posibil doar prin investiții străine. Investițiile străine nu vor veni în țară fără garanții juridice suficiente și un nivel scăzut al corupției. Anume din acest motiv considerăm că lupta împotriva corupției și reforma profundă a justiției trebuie să fie prioritatea numărul unu al viitoarei guvernări.”

Europa Liberă: Asta sugerează, pe de altă parte, că precedentă guvernare, sau cea care se mai află încă în exercițiul formal a arătat, sau a nesocotit oarecum aceste reforme vitale pentru societatea moldovenească?

Vladislav Gribincea: „Guvernarea anterioară a lansat anumite reforme, care în opinia noastră sunt foarte precedente în ultimii 15 ani în domeniul justiției și combaterii corupției. Totuși, ni s-a părut și ni se pare încă că multe din reformele anunțate fie nu au fost implementate, fie au fost mimate. Anume din acest motiv și am solicitat ca reformele în continuare să fie profunde și să ajungă la esența proceselor.”

Europa Liberă: Ați insistat în mod special pe investigația cauzelor de mare corupție,

remarcând în acest sens c? legisla?ia Moldovei nu face distinc?ie dintre diferite tipuri de corup?ie. Ce trebuie s? în?elegem din această situa?ie? Adic? din această lips? de distinc?ie între un caz de corup?ie m?runt? ?i altul de corup?ie pe picior larg?

Vladislav Gribincea: „În concep?ia noastră, un organ care trebuie s? investigheze cauzele de corup?ie are de ales între corup?ia mare ?i corup?ia mic?, corup?ia mare fiind cea care d? b?t?i de cap celor care investigheaz?. Decizia pragmatic? a celor care lucreaz? va fi – hai s? investig?m cazuri minore, ca s? fie mai multe la num?r, ca date statistice ?i asta va ar?ta mai bine, dar în ansamblu nu va atinge esen?a problemei. Adic?, se urmeaz? principiul pe?tele se stric? de la cap, dar se cur??? de la coad?. Opinia noastră este c? trebuie de f?cut o distinc?ie între corup?ia mare ?i corup?ia mic?.

Corup?ia mare s? fie dat? în competen?a unui organ special, independent de Parlament sau Guvern, în opinia noastră asta ar trebuie s? fie o component? autonom? a Procuraturii pe modelul românesc, iar corup?ia mic? s? fie dat? în competen?a procurorilor obi?nui?i. Aceasta va asigura faptul c? acei procurori meni?i s? combat? corup?ia mare nu vor avea ce face decât s? se ocupe de corup?ia mare, corup?ie care la moment nu a fost v?zut? în dosare penale, cel pu?in public.”

Europa Liber?: Această propunere se reflect? în vreun fel în concep?ia de reformare a Procuraturii, la care, cum bine ?tim, a?i lucrat chiar Dvs. în fruntea unui grup de lucru? Ar mai fi ?anse s? ap?r? un fel de DNA sau cum s-ar numi?

Vladislav Gribincea: „Da, această concep?ie este colateral atins? în propunerea de reformare a Procuraturii, chiar ?i în concep?ia care a rezultat. Concep?ia este un document oarecum general. Legea, îns?, noua legea cu privire la Procuratur? ar trebui s? pun? punctele pe această chestiune. Acum noi avem dou? organe care combat corup?ia: asta este CNA (Comisia Na?ional? Anticorup?ie) ?i este Procuratura anticorup?ie. Adic? avem, am spune a?a, doi ?efi într-o buc?t?rie, iar atunci când sunt doi ?efi într-o buc?t?rie, fie nu exist? în?elegere între acei doi, fie cei doi lupt? pentru rivalitate.”

Europa Liber?: Cum s-a întâmplat c? au ap?rut ace?ti doi ?efi în aceea?i buc?t?rie? Care au fost ra?iunile pentru care în legisla?ie s-a men?inut, iat?, pân? la urm? existen?a acestor dou? structuri cu aceea?i arie de activitate?

Vladislav Gribincea: „Probabil aceasta e determinat? de realit??ile politice din ?ar?. Pe de o parte, este Procuratura cu sarcina principal? de investigare a corup?iei, iar pe de alt? parte, dorin?a executivului ?i legislativului de a controla oricum aceste procese ?i atunci a fost scos acest domeniu de la Procuratur? ?i dat la un organ care este în subordinea Guvernului, ceea ce nou? ni se pare nu cea mai bun? solu?ie.”

Europa Liber?: CNA ?i Procuratura anticorup?ie – cum a?i remarcat la o conferin?? de pres? – s-au ocupat sau, cel pu?in, las? impresia ferm? c? s-au ocupat pân? acum doar de cazuri de corup?ie m?runt?. Ce le-a împiedicat totu?i s? se ocupe de lighioanele mari, cum s-ar zice?

Vladislav Gribincea: „Eu cred c? sunt mai multe chestiuni la mijloc ?i trebuie s? fim reali?ti, e pu?in probabil c? un lider, un conduc?tor al CNA sau al Procuraturii anticorup?ie î?i va asuma riscul din proprie ini?iativ? s? investigheze cauzele mari, decât dac? va fi constrâns de chestiuni administrative. Pentru confortul propriu conducerea probabil a ales s? investigheze cauzele minore. Cauzele majore sunt mai greu de investigat, pe de o parte, ?i mai sensibile pentru politicieni, adic?

dau b?taie mai mare de cap conducerii.”

Europa Liber?: Constrângerile administrative – ce ave?i în vedere?

Vladislav Gribincea: „În momentul în care ai de ales între o cauz? mare ?i o cauz? mic?, iar în statistici asta nu face diferen?e, cineva va vota pentru confortul propriu, adic? va decide s? investigheze cauzele mici. Eu nu cred c? exist? suficient curaj în cei care investigheaz? pentru a merge mai departe. Exist? ?i o problem? – cine investigheaz?? Am impresia c? exist? o problem? mare la capitolul personalul din aceste autorit??i, calitatea investiga?iilor las? mult de dorit.”

Europa Liber?: Vre?i s? spune?i c? trebuie create mecanisme care s? determine aceste structuri, sau una din ele, s? se ocupe de cazuri de corup?ie mare?

Vladislav Gribincea: „În opinia noastr? trebuie s? fie un singur organ, nu dou?. ?i acest singur organ trebuie s? aib? o competen?? limitat? la cauzele mari. Iar un alt organ s? aib? toate competen?ele posibile ?i necesare pentru investigare ?i aici avem în vedere atât preg?tirea profesional? a celor care investigheaz?, cât ?i de personalul care îi asist?, gen: speciali?ti, ofi?eri sub acoperire, ofi?eri de investiga?ie etc.”

Europa Liber?: Câteva zile în urm?, dle Gribincea, peste o sut? de ONG-uri au cerut în mod expres un grad adecvat de transparen?? partidelor care inten?ioneaz? o coali?ie ?i care par a fi încremenite iar??i în negocieri secrete. Ce se întâmpl? de fapt pân? la acest? or?, nimeni nu ?tie nimic absolut despre modul, direc?ia în care se mi?c? negocierile? Apar fel de fel de zvonuri ciudate. Cel pu?in organiza?iile care au insistat pe gradul necesar de transparen??, gradul adecvat al unor negocieri ?tiu ceva despre ce se întâmpl? în culise?

Vladislav Gribincea: „Joia trecut? mai mult de o sut? de organiza?ii neguvernamentale au solicitat partidelor care negociaz? o coali?ie de guvernare s? introduc? transparen?? în procesul de negocieri, aceasta presupunând informarea periodic? a societ??ii despre cum deruleaz? negocierile ?i publicarea la final integral al Acordului de constituire a coali?iei de guvernare.

Spre regret, pân? în ziua de ast?zi nu am v?zut o reac?ia la acest? solicitare, ba din contra. Dacă cu cinci ani în urm? liderii politici ie?eau la ramp? ?i declarau, chiar ?i în termeni generali, despre ce negociaz?, acum observ?m transparen?? mai redus? a acestor negocieri ?i acest lucru ne decep?ioneaz?.”

Europa Liber?: Nepartajarea în cadrul negocierilor politice a func?iilor din sistemul judec?toresc, a oric?rei func?ii de procuror, a func?iilor de judec?tor la Curtea Constitu?ional?, conducerii Centrului Na?ional Anticorup?ie, membrilor Comisiei Na?ionale de Integritate, este o alt? cerea a organiza?iilor neguvernamentale. Ce-ar însemna s? nu partajeze. Nici m?car s? se reg?seasc? în negocieri subiectul acesta ?i cum la modul practic ar pute fi obligate partidele victorioase s? nu se poat? nici apuc? s? împart? aceste pozi?ii?

Vladislav Gribincea: „Prima este c? judec?torii conform legii sunt independen?i. Exist? organe speciale responsabile de selectarea ?i numirea judec?torilor. Dacă legea prevede a?a, noi cerem ca dup? culise s? nu s? se ia alte decizii. Asta este unu. ?i doi: cred c? este timpul ca politicienii s? renun?e la practica de influen?are a promov?rilor din justi?ie, dac? î?i doresc cu adev?rat o schimbare.”

Europa Liber?: V-a?i stabili un punct terminus, o dat? pân? când ve?i a?tepta o oarecare

reac?ie sau un r?spuns din partea acestor partide?

Vladislav Gribincea: „Liderii politici dup? alegerile din 30 noiembrie au declarat c? ei au în?eles mesajul ?i c? ei vor aduce schimbarea pentru societate. Noi am scris acestor declara?ii ?i am solicitat o schimbare anume prin aceasta. Nu am v?zut înc? o reac?ie, dar sper?m totu?i c? aceasta solicitare va fi luat? în calcul. În cazul în care nu va fi luat? în calcul, sunt sigur c? societatea civil? va informa publicul despre ce se întâmpl? cu adev?rat.”

This entry was posted on Wednesday, December 10th, 2014 at 5:05 pm and is filed under [Mass-media despre noi](#)

You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.